

บทความวิจัย (Research Article)

การพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช
Development of Future Teacher Skills for Teachers of School
under Nakhon Si Thammarat City Municipality

เจษฎาพร เพ็งจันทร์¹, ธีระพงษ์ สมเขหาใหญ่², และ พระครูประโชติกิจจาภรณ์^{3*}
Jedsadaporn Pengjan¹, Teeraphong Somkhaoyai² & Phrakhru Prachotkitjaporn^{3*}
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช^{1,2,3*}
Mahachulalongkomrajavidyalaya University Nakhon Si Thammarat Campus, Thailand^{1,2,3}

Received: April 3, 2024, revised: May 4, 2024, Accepted: May 4, 2024

*Corresponding author, Email: kris-nsn@hotmail.com

บทคัดย่อ

วิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพทักษะครูในอนาคต 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคต และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยแบบเชิงผสมวิธี เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากครูกลุ่มตัวอย่างจำนวน 210 คน การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 10 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 5 คน และการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิธีพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพทักษะครูในอนาคต พบว่า สภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพทักษะที่สูงสุด ได้แก่ ทักษะการบริหารจัดการดูแลและปกครองชั้นเรียน และสภาพทักษะที่ต่ำสุด ได้แก่ ทักษะการบูรณาการเชื่อมโยงการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง จากการสัมภาษณ์ พบว่า ครูส่วนใหญ่มีการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง กระบวนการพัฒนาทักษะโดยจัดให้มีการอบรมให้กับครู การส่งครูไปเข้าร่วมการอบรม ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการศึกษาต่อ การพัฒนาตนเอง มีการนิเทศติดตาม และส่งเสริมกระบวนการ PLC มีปัญหาและอุปสรรคคือ มีการอบรมมีน้อย การขาดการพัฒนาทักษะบางทักษะ การขาดแคลนงบประมาณ เครื่องมือ และสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการส่งเสริมการพัฒนา ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขปัญหาคือ ผู้บริหารควรมีนโยบายและให้ความสำคัญในการส่งเสริมทักษะครู สนับสนุนงบประมาณในการอบรม การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการส่งเสริมพัฒนา และการให้การเสริมแรงแก่ครู 2) แนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคต ประกอบด้วยทักษะจำนวน 10 ทักษะ ซึ่งในแต่ละทักษะมีวิธีการในการพัฒนาทักษะ ได้แก่ 1) ฝ่ายบริหารกำหนดนโยบาย จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนงบประมาณ แผนปฏิบัติการประจำปี 2) การอบรม/การประชุมสัมมนา/การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) การศึกษาดูงาน 4) การเข้าศึกษาต่อ 5) การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง 6) การนิเทศติดตาม 7) การประชุมครู 8) กระบวนการ PLC 9) ผู้บริหารให้นโยบายหรือให้เจตยในการทำงานเพื่อการแก้ปัญหาต่าง ๆ 10) การจัดให้มีการแข่งขันผลงาน การจัดประกวดต่าง ๆ การจัดนิทรรศการวิชาการ หรือตลาดวิชาการ 11) การติดตามและประเมินผล 3) ผลการนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช มีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม และมีความเป็นประโยชน์สามารถนำไปใช้ได้

คำสำคัญ: การพัฒนาทักษะ, ทักษะครูในอนาคต, โรงเรียนสังกัดเทศบาล

Abstract

The objectives of this research are: 1) To study the status of future teacher skills, 2) To study guidelines for developing future teacher skills, and 3) To present guidelines for developing future teacher skills for teachers of schools under the Nakhon Si Thammarat City Municipality. The study used a mixed-methods approach. Data were collected using questionnaires. From a sample group of 210 teachers, in-depth interviews with 10 people involved, 5 key informants, and a focus group discussion by 7 experts. Two research instruments were used in this study: questionnaires, which were used to analyze quantitative data using statistical analysis of means and standard deviations. An interview form was used to analyze qualitative data by descriptive method. The results of the study revealed that: 1) The status of future teacher skills from the use of questionnaires found that the overall condition is at a high level. The highest skill level includes classroom management and governance skills. The lowest skill level includes integration skills to connect learning and create knowledge independently. From the interviews, it was found that most teachers are continuously developing their skills. The process of developing skills involves providing training for teachers, sending teachers to training, and encouraging them to continue their education and self-development. There is supervision and follow-up. and promote the PLC process. There are problems and obstacles in developing skills, namely, limited training. Lack of development of certain skills. Lack of budget, tools, and various technological media to promote development. Suggestions/solutions: Administrators should have policies and place importance on promoting teachers' skills. Support budget for training, procurement of materials and equipment to promote development, and provide reinforcement to teachers. 2) Guidelines for the development of future teacher skills consist of 10 skills, including: 1) The management department sets policy. Prepare educational development plans, budget plans, annual action plans 2) Training/seminars/workshops 3) Study tours 4) Entering further studies 5) Learning and self-development 6) Supervision and follow-up 7) Teacher meetings, department head meetings Head of grade 8) PLC process 9) Administrators give policies or give problems to work towards solving various problems 10) Organize competitions for the work of teachers and students. Organizing various competitions, organizing academic exhibitions, or academic markets. 11) Monitoring and evaluating results. 3) Results of presenting guidelines for the development of Future Teacher Skills for Teachers of Schools under the Nakhon Si Thammarat City Municipality. There is a possibility that it is appropriate and useful, and can be used.

Keywords: Skill development, Future teacher skills, Municipal schools

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาศึกษา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ จึงได้จัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2564 โดยได้กำหนด

แผนการปฏิรูปการศึกษา ให้มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และปฏิรูประบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษาและตอบ โจทย์การพัฒนาของโลกอนาคต โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตาม มาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่าง มีประสิทธิผล มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ มีความ รับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย โดยมีขอบเขตครอบคลุมทั้งการ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยไปจนถึงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลดความ เหลื่อมล้ำทางการศึกษา การพัฒนา การจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อตอบสนองการ เปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ มีคุณภาพมาตรฐาน (ราชกิจจานุเบกษา, 2564)

การพัฒนาครูให้มีคุณภาพตามมาตรฐานนั้นจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการศึกษาด้วย เนื่องจาก ครูเป็น บุคคลสำคัญในกระบวนการปฏิรูปการศึกษา เพราะว่าครูเป็นกลุ่มบุคคลด่านหน้าและเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน และเนื่องจากสภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลง จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาครูและเตรียมครูที่ จะเข้าสู่วิชาชีพให้มีสมรรถนะสูง เพราะครูต้องพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทั้งในปัจจุบัน และอนาคต ครูยังเป็นบุคคลสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาสังคมและการศึกษาของชาติ เพราะครูเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในการ พัฒนาบุคคลในสังคมให้มีความเจริญงอกงามอย่างเต็มที่ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาชาติบ้านเมืองต่อไป (สุร ศักดิ์ ปาเฮ, 2555) อีกทั้งครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อคุณภาพของการศึกษา โดยครูจะต้องมีความรอบรู้มี ความเป็นมืออาชีพ และเป็นผู้มีนวัตกรรมการสอนที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้นอกจากนั้นครู ต้องมีการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นการอบรม มีการสร้างเครือข่ายการพัฒนา มีระบบพี่สอนน้อง และสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ คุณสมบัตินี้ของครู ที่สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์สติปัญญา และสังคมต่อไป ซึ่งในปัจจุบันนี้ บทบาทของครูได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ก้าวไปสู่การเป็นครูยุคใหม่ ซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือผู้เรียนให้ พัฒนาตนเองให้ได้เต็มศักยภาพ และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพราะเทคโนโลยีในทุกวันนี้มีการ เปลี่ยนแปลงรวดเร็วและล้ำสมัย ผู้คนในยุคใหม่จึงต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ตลอดเวลา ดังนั้นครูต้องปรับตัวให้เข้ากับ เทคโนโลยีและคอยแนะนำแนวทางการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับเด็กอย่างเข้าใจ และพร้อมที่จะทุ่มเทวิชาความรู้ ด้วยวิธีการสมัยใหม่ตามธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลง (สุริยา ษ์องเสนา, 2558) รวมทั้งครูต้องมีทักษะในการ จัดการเรียนรู้ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงโดยเฉพาะในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะแห่งอนาคตที่ครูควรมีเพื่อสร้าง นวัตกรรมบริหารจัดการ ชั้นเรียนแนวใหม่อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ครูต้องมีการตื่นตัวและเตรียมความพร้อมในการ จัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 (พจนีย์ มั่งคั่ง, และ กัญญา เอี่ยมพญา, 2563)

เมื่อนำที่และบทบาทของครูผู้สอนได้เปลี่ยนจากการบรรยายหน้าชั้นเรียนเพียงอย่างเดียวมาเป็นการ กล่าวนำเข้าสู่บทเรียน ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้แนะนำ ให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียน จึงเกิดวิธีการสอนที่ หลากหลายมากยิ่งขึ้น มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ผ่านเครือข่าย (Network) อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ครูต้องมีการปรับทัศนคติใหม่ พัฒนาความรู้และทักษะความสามารถที่ จำเป็น(ภาสกร เรืองรอง และคณะ, 2556) จากการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างและพัฒนา ทักษะครูในอนาคตนั้น พบว่าได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับการการพัฒนาทักษะครูไว้ ได้แก่ พจนีย์ มั่งคั่ง และ กัญญา เอี่ยมพญา (2563) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่

21 ของครูโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู ได้แก่ การพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ ๆ ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานเชิงนวัตกรรม เชิงระบบ สนับสนุนครูใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายและสร้างสรรค์ นำสื่อ นวัตกรรม มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การผลิตสื่อ นวัตกรรม และเสนอ ผลงานนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ พัฒนาการเกี่ยวกับการสนทนา การเขียน และการสื่อสารอื่น ๆ อย่างหลากหลาย ควรส่งเสริมให้ครูใช้ช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การแก้ไขปัญหาตลอดจนการสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ทุกระดับชั้นและทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดหาสื่อเทคโนโลยีตามความเหมาะสมและเพียงพอ พัฒนาคุณภาพครู ให้มีความรู้ความสามารถ มีความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ มีมาตรฐานทัดเทียมกับนานาชาติ ประเทศ วรรณคดี คำหว่าง (2560) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก โดยได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า 1) ทักษะการจัดการเรียนรู้ และนวัตกรรม มีแนวทาง ดังนี้ ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมควรสนับสนุนการสร้างสรรค์และเผยแพร่ นวัตกรรม การสอน ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ไขปัญหา ควรเน้นทักษะการคิดเพื่อสร้างรูปแบบ อบรม/สร้างเครื่องมือเน้นทักษะกระบวนการคิด 2) ทักษะสารสนเทศ สื่อ และ เทคโนโลยี มีแนวทาง ดังนี้ ด้านเทคโนโลยีควรสัมมนา/อบรม/จัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการเชื่อมต่อบริเวณเครือข่าย ด้านสื่อ ควรจัดสรรงบประมาณ กำหนดแนวทางการพัฒนา ฝึกฝนทักษะในการผลิตสื่อ 3) ประเด็นทักษะชีวิตและอาชีพ มีแนวทางด้านการเป็นผู้สร้างและผู้ผลิต ควรตระหนักในบทบาทครู ฝึกฝนการพัฒนาตนเอง ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง ควรสร้างเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาศักยภาพ ด้านความรู้ทักษะความสามารถ เพื่อพัฒนาทักษะและเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง

จากความเป็นมาและรายงานการวิจัยที่ผ่านมาดังกล่าวข้างต้น เมื่อทักษะของครูคือความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานวิชาชีพครูให้บรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพตามความต้องการขององค์การทางการศึกษายุคการปฏิรูปการศึกษา และเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการศึกษาขององค์กรสู่จุด หมายความสำเร็จของคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยจึงพัฒนาทักษะของครูในอนาคต เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาทักษะครูในอนาคต สำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช และนำผลการศึกษาที่ได้เป็นข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุง กำหนดแนวทางการพัฒนาทักษะของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทักษะครูในอนาคต

ทักษะครูในอนาคต หมายถึง ทักษะสำคัญที่ครูผู้สอนต้องมีเพื่อที่จะสร้าง/ส่งมอบ/ถ่ายทอดความรู้ และทักษะให้แก่ผู้เรียนยุคใหม่ ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 10 ทักษะที่สำคัญ ได้แก่

1) ทักษะทางเทคโนโลยีและการเป็นพลเมืองดิจิทัล หมายถึง การที่ครูมีทักษะในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลต่างๆ ในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน การถ่ายทอดข้อมูล ความรู้และประสบการณ์ การทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานในการ บูรณาการกับการเรียนการสอน ในชั้นเรียน ค้นคว้า สร้างสรรค์ ส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรม สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ถ่ายทอดต่อผู้เรียนได้เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการวิจัย การจัดการ การประเมิน และการสื่อสารสารสนเทศ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เครื่องมือการสื่อสาร เครือข่าย และสื่อสังคมออนไลน์ หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

2) ทักษะในการคิด หมายถึง การที่ครูมีความสามารถ ความชำนาญในการคิดทุกประเภท เริ่มตั้งแต่ความสามารถในการจัดการกับความรู้และนำความรู้ไปใช้การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ และการประเมิน การคิดแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ โดยครูจะต้องวางแผน บทเรียนและใช้ยุทธศาสตร์การสอนที่จะทำให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดขั้นที่สูงขึ้น (Higher - Order Reasoning Skills) ที่แม้จบการศึกษาไปแล้ว ก็สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ ของสังคมได้

3) ทักษะความรู้และการสอน หมายถึง การที่ครูมีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาที่ตนรับผิดชอบในการสอน มีความรู้และทักษะวิชาชีพที่ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างลุ่มลึก มีความรอบรู้ด้านปรัชญาการศึกษา นโยบายทางการศึกษา กฎหมายการศึกษา มาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานการศึกษา หลักการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา จิตวิทยาการเรียนรู้ หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ การประเมินผลการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีความรู้ความเข้าใจในความเป็นครู มีความรู้ในการบริหารจัดการชั้นเรียน สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจในเนื้อหา และสนุกกับการเรียนรู้

4) ทักษะการบริหารจัดการดูแลและปกครองชั้นเรียน หมายถึง การที่ครูมี การดูแลนักเรียนด้วยความรัก ความปรารถนาดี และความห่วงใยอย่างจริงใจแก่ผู้เรียน ชื่นชมยินดีเมื่อผู้เรียนได้ดี มีความสุข มีความเจริญก้าวหน้า มีความสำเร็จในชีวิต การงาน การศึกษา พร้อมทั้งจะช่วยเหลือสนับสนุน ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อใจต่อผู้สอน ส่งผลให้เกิดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ในลักษณะการตื่นตัวอย่างผ่อนคลาย แทนความรู้สึกรัดกักงอ ทำให้สมองเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) ทักษะการพัฒนาตนเองและการพัฒนาทางวิชาชีพ หมายถึง การที่ครูจะต้องมีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา จะต้องมีการปรับปรุงยุทธศาสตร์การสอนและใช้เทคโนโลยี อยู่เสมอ ต้องเกาะติดกับสถานการณ์ใหม่ ๆ จะต้องมีการพัฒนาวิชาชีพตนเองจากการทำวิจัย จากการสัมมนา หรือจากการอบรม การวิจัยการปฏิบัติการในชั้นเรียน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ

6) ทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือกันกับผู้เรียน หมายถึง การที่ครูมีความสามารถในการเรียนรู้แบบร่วมมือกันกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนมีบทบาทของการเป็นโค้ชใน การให้คำแนะนำ ชี้แนะ เป็นที่ปรึกษาที่ดีในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้โดยการสังเกต สำรวจ และทดลอง เพื่อให้ผู้เรียนไปถึงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ รวมทั้งครูอาจเป็นผู้เรียนเองในบางครั้ง สามารถสร้างฐานการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเป็นระยะ อย่างเหมาะสม อำนวยให้ผู้เรียนเกิดฐานการเรียนรู้ที่จะต่อยอดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

7) ทักษะการสื่อสารกับผู้เรียน หมายถึง การที่ครูมีการสื่อสารกับผู้เรียนได้ อย่างมีประสิทธิภาพด้วยเทคนิคการสื่อสารที่ดี การนำเสนอความคิดอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การเขียน การใช้สัญลักษณ์ และการกระทำอย่างหลากหลาย เช่น การอธิบายด้วยคำพูด ข้อความ ยกตัวอย่าง การกระตุ้น การโน้มน้าวต่าง ๆ การเลือกใช้สื่อ (Media) ที่หลากหลายที่ช่วยให้ผู้สอนสามารถส่งผ่านเนื้อหาสาระที่ต้องการจะนำเสนอ หรือสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม สามารถที่จะเข้าใจผู้ฟังที่เรากำลังสื่อสารด้วย สามารถประเมินประสิทธิภาพและผลกระทบของสื่อที่นำมาใช้ได้ มีการรับฟังอย่างเข้าใจ สื่อสารได้หลากหลายภาษาในสภาพบริบทที่ต่างกัน

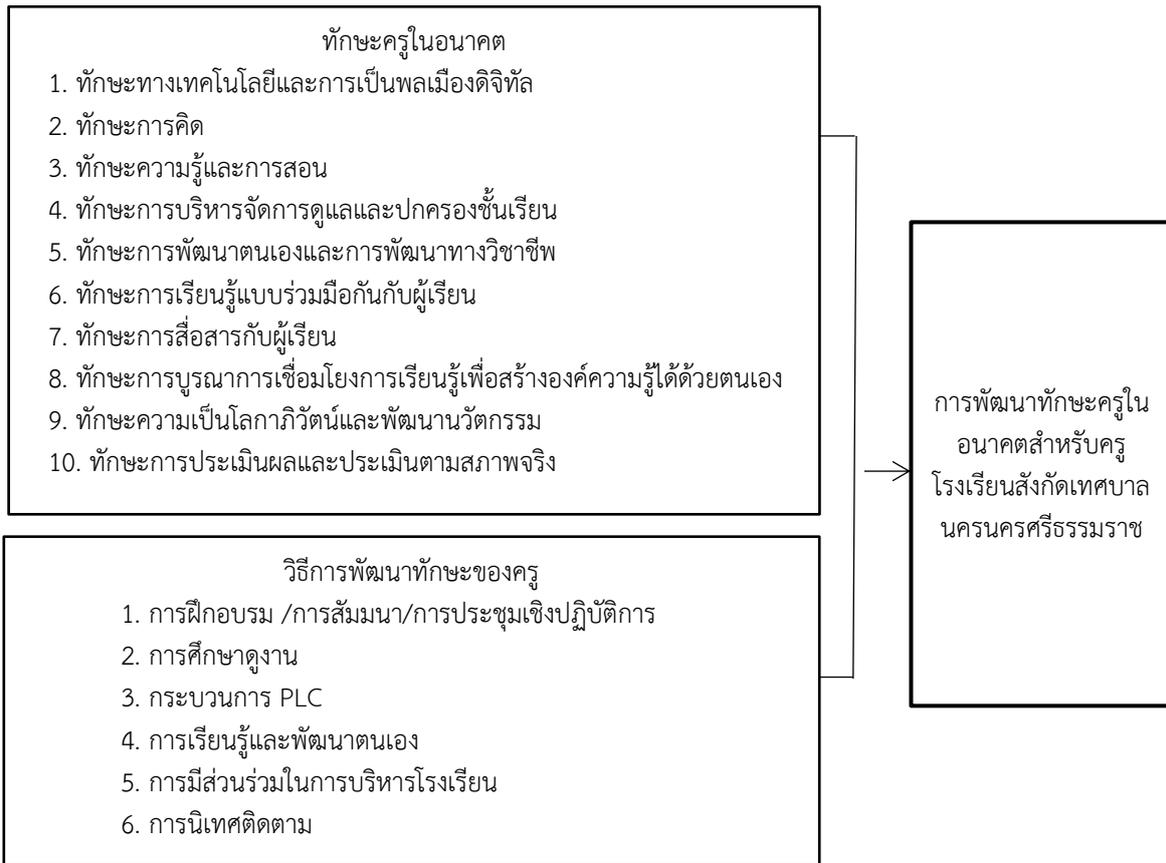
8) ทักษะการบูรณาการเชื่อมโยงการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง หมายถึง การที่ครูมีทักษะในความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด Constructionism โดยการสอนให้นักเรียนเชื่อมโยงกับชีวิตจริง เชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนด้วยกัน เพื่อนครูทั้งในสถานศึกษาเดียวกันและต่างสถานศึกษา หรือเชื่อมโยงสถานศึกษา บ้าน และ/หรือชุมชนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้การเชื่อมโยงเครือข่ายบุคคลที่มีองค์ความรู้หลากหลายเข้ามาร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ ต่อยอดองค์ความรู้ และสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกัน และฝึกให้นักเรียนคิดให้บ่อยที่สุด ผู้เรียนริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัดมีเป้าหมาย รู้จักแสวงหาแหล่งทรัพยากรของการเรียนรู้ เลือกวิธีการเรียนรู้ จนถึงประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเอง โดยจะดำเนินการด้วยตนเองหรือร่วมมือช่วยเหลือกับผู้อื่นหรือไม่ก็ได้ สอนให้ผู้เรียนเข้าใจว่าความรู้ ไม่ได้จำกัดอยู่แต่ในเฉพาะหนังสือ และครูยังคงเชื่อมโยงช่องว่างระหว่าง ทฤษฎี และการปฏิบัติทำให้นักเรียนเกิดความชำนาญในเรื่องที่นักเรียนสนใจ โดยครูให้คำปรึกษา ช่วยเหลือในการปฏิบัติ

9) ทักษะความเป็นโลกาภิวัตน์และพัฒนานวัตกรรม หมายถึง การที่ครูมีการใช้จินตนาการ การประยุกต์และการประดิษฐ์ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ แนวคิดใหม่ เรื่องใหม่ ๆ ที่หลากหลายเกี่ยวกับการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้น ออกแบบสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน และมีคุณค่า และสามารถอธิบาย ชัดเจน วิเคราะห์และประเมินเพื่อปรับปรุงให้เกิดการพัฒนา สามารถนำความรู้เดิมมาปรับปรุง ชัดเจน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

10) ทักษะการประเมินผลและประเมินตามสภาพจริง หมายถึง การที่ครูมีการประเมินผลที่ใช้วิธีการและเกณฑ์ที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้เรียน อย่างเต็มเวลาในแต่ละกิจกรรมเน้นการปฏิบัติจริง บูรณาการวิธีการประเมิน และใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย สร้างและพัฒนาระบบแฟ้มสะสมงาน (Portfolios) ของผู้เรียน นำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผล และนำประโยชน์ของผลสะท้อนจากการปฏิบัติของผู้เรียนมาปรับปรุงแก้ไขงาน

วิธีการพัฒนาทักษะครู หมายถึง วิธีการพัฒนาครูเพื่อเพิ่มพูนทักษะและประสิทธิภาพการทำงานของครู อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพจัดการศึกษาของโรงเรียน และส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนและคุณภาพการศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย 6 วิธี ดังนี้ 1) การฝึกอบรม/การสัมมนา/การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การศึกษาดูงาน 3) กระบวนการ PLC 4) การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง 5) การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน และ 6) การนิเทศติดตาม

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้มีการกำหนดเป็นกรอบแนวคิด ซึ่งกำหนดตามแนวคิดที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับทักษะครูในอนาคต โดยใช้แนวทางการพัฒนาทักษะของครูเพื่อเป็นการพัฒนาทักษะของครูในอนาคตอันจะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพและมีทักษะในการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช” เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงผสมวิธี (Mixed Method) มุ่งศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และพัฒนาทักษะของครู เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะของครูไทยในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยผู้วิจัยได้ศึกษาใน 4 ลักษณะ คือ ศึกษาค้นคว้าทางเอกสาร (Documentary Investigation) การใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาสภาพ ได้แก่ ร่างแบบสอบถามและร่างแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพ จากครูกลุ่มตัวอย่าง และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
2. ขั้นตอนการศึกษาแนวทาง ได้แก่ ร่างรูปแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ
3. ขั้นตอนการนำเสนอแนวทาง ได้แก่ นำเสนอรูปแบบการสนทนากลุ่ม ข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่ม และแบบสนทนากลุ่ม

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ขั้นตอนการศึกษาสภาพ ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช จำนวน 10 โรงเรียน ประจำปีการศึกษา พ.ศ.2566 จำนวนทั้งสิ้น 458 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียน

สังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชจำนวน 10 โรงเรียน ประจำปีการศึกษา พ.ศ.2566 จำนวนทั้งสิ้น 210 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเคร์จซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากสัดส่วนแบบโควตาตามจำนวนครูในโรงเรียน และเลือกสมาชิกภายในโรงเรียนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ผู้ให้สัมภาษณ์ในการศึกษา ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมีลักษณะเป็น “Information-Rich Case” คือมีข้อมูลให้ศึกษาในระดับลึกได้มาก และสามารถสะท้อนความเป็นจริงได้ดีที่สุด เพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษามากที่สุด โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 10 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้าส่วนบริหารการศึกษา จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน และผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 7 คน

2. ขั้นตอนการศึกษาแนวทาง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในขั้นตอนนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีดังนี้ หัวหน้าส่วนบริหารการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน และตัวแทนครู จำนวน 1 คน

3. ขั้นตอนการนำเสนอแนวทาง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในขั้นตอนนี้ได้แก่ ผู้ร่วมสนทนากลุ่มสนทนา ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key-Informants) ในการเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช คือ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีดังนี้ ผู้บริหารเทศบาล ด้านการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน นักวิชาการ จำนวน 1 คน และตัวแทนครู จำนวน 1 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนการศึกษาสภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) และการเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)
2. ขั้นตอนการศึกษาแนวทาง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)
3. ขั้นตอนการนำเสนอแนวทาง โดยการสนทนากลุ่ม นำเสนอแนวทางฯ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางในการพัฒนาทักษะฯ ในด้านความเป็นไปได้, ความเหมาะสม, ความเป็นประโยชน์ และข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ขั้นตอนการศึกษาสภาพ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) การหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ส่วนข้อมูลประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกอย่างเป็นระบบตีความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลรายละเอียดจากการศึกษาสภาพ
2. ขั้นตอนการศึกษาแนวทาง ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล คือ การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกอย่างเป็นระบบ ตีความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลรายละเอียดจากปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้ให้สัมภาษณ์
3. ขั้นตอนการนำเสนอ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำความเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและจัดทำเป็นแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ฉบับสมบูรณ์สรุปผลและนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิจัย

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ข้อ โดยการศึกษาค้นคว้าทางเอกสาร (Documentary Investigation) การใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช พบว่า 1) สภาพทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชจากแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์สภาพทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายทักษะ พบว่า สภาพทักษะที่สภาพสูงสุด ได้แก่ ทักษะการบริหารจัดการดูแลและปกครองชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) รองลงมาเป็น ทักษะความรู้และการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และสภาพทักษะที่ต่ำสุด ได้แก่ ทักษะการบูรณาการเชื่อมโยงการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น ปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการพัฒนาทักษะครูในอนาคต จากแบบสอบถามโดยภาพรวม มีปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทักษะ ครูมีเวลาชั่วโมงในการอบรมน้อย ไม่ได้รับการสนับสนุน การอบรมพัฒนาไม่ตรงกับความต้องการขาดการเข้าร่วมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ขาดแคลนอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ใช้ในการพัฒนาและความไม่พร้อมของสื่อเทคโนโลยี สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร ความไม่พร้อมด้านงบประมาณ ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ความไม่พร้อมของตัวบุคคลขาดทักษะและความรู้ในการพัฒนา ภาระหน้าที่งานอื่นๆ และเวลาที่จำกัดทำให้การพัฒนาไม่สามารถทำได้เต็มที่ ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ควรให้มีวิทยากรมาให้การอบรมและให้คำแนะนำแก่ครู สนับสนุนการพัฒนาทักษะให้แก่ครู สำรวจความต้องการของครูให้มากขึ้น เพิ่มงบประมาณเพิ่มสื่อเทคโนโลยี และปรับปรุงให้ทันสมัย และปรับปรุงสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้มีความเสถียรมากขึ้น การส่งเสริมให้ครูฝึกฝนพัฒนาตนเองให้มากขึ้น ลดภาระงานต่างๆ ของครูที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน และ 2) สภาพทักษะครูไทยในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชจากการสัมภาษณ์ สภาพปัจจุบันของทักษะครูไทยในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ทั้ง 10 ทักษะ ได้แก่ 1. ทักษะทางเทคโนโลยีและการเป็นพลเมืองดิจิทัล 2. ทักษะการคิดของครู 3. ทักษะความรู้และการสอน 4. ทักษะการบริหารจัดการดูแลและปกครองชั้นเรียน 5. ทักษะการพัฒนาตนเองและการพัฒนาทางวิชาชีพ 6. ทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือกันกับผู้เรียน 7. ทักษะการสื่อสารกับผู้เรียน 8. ทักษะการบูรณาการเชื่อมโยงการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง 9. ทักษะความเป็นโลกาภิวัตน์และพัฒนานวัตกรรม และ 10. ทักษะการประเมินผลและประเมินตามสภาพจริง สภาพส่วนใหญ่มีการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง เพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงและช่วยในการจัดการเรียนการสอน กระบวนการพัฒนาทักษะ โดยจัดให้มีการอบรมให้กับครู การส่งครูไปเข้าร่วมการอบรม ส่งเสริมให้ครูได้รับการเข้าการศึกษาต่อ ครูมีการพัฒนาตนเอง มีการนิเทศติดตาม และส่งเสริมกระบวนการ PLC มีปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทักษะ คือ มีการอบรมมีน้อย การขาดการพัฒนาทักษะบางทักษะของครูทั้งรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ การขาดแคลนงบประมาณ เครื่องมือ และสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการส่งเสริมการพัฒนา ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขปัญหา คือผู้บริหารควรมีนโยบายในการส่งเสริมทักษะ ให้มีความสำคัญในการพัฒนาทักษะครู การสนับสนุนงบประมาณในการจัดการอบรม การจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ในการส่งเสริมการพัฒนา และการให้การเสริมแรงแก่ครู

2. แนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช พบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชนั้น

ประกอบด้วย ทักษะจำนวน 10 ทักษะ ซึ่งในแต่ละทักษะมีวิธีการในการพัฒนาทักษะดังนี้ **ด้านที่ 1** ทักษะทางเทคโนโลยีและการเป็นพลเมืองดิจิทัล มีวิธีการในการพัฒนาทักษะ ดังนี้ 1) ฝ่ายบริหารกำหนดนโยบาย จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนงบประมาณ แผนปฏิบัติการประจำปี จัดทำโครงการรองรับการพัฒนา 2) การอบรม/การประชุมสัมมนา/การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) การศึกษาดูงาน 4) การเข้าศึกษาต่อ 5) การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง 6) การนิเทศติดตาม 7) การติดตามและประเมินผล **ด้านที่ 2** ทักษะการคิด มีวิธีการในการพัฒนาทักษะดังนี้ 1) ฝ่ายบริหารโดยผู้บริหาร กำหนดนโยบาย จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนงบประมาณ แผนปฏิบัติการประจำปี จัดทำโครงการรองรับการพัฒนา 2) การอบรม/การประชุมสัมมนา/การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง 4) การประชุมครู การประชุมหัวหน้าฝ่าย หัวหน้าสายชั้น 5) กระบวนการ PLC 6) ผู้บริหารให้นโยบายหรือให้โจทย์ในการทำงานเพื่อการแก้ปัญหาต่างๆ 7) การศึกษาต่อ 8) การจัดให้มีการแข่งขันผลงานของครูและเด็กนักเรียน 9) การติดตามและประเมินผล **ด้านที่ 3** ทักษะความรู้และการสอน มีวิธีการในการพัฒนาทักษะดังนี้ 1) ฝ่ายบริหารโดยผู้บริหาร กำหนดนโยบาย จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนงบประมาณ แผนปฏิบัติการประจำปี โดยจัดทำโครงการรองรับการพัฒนาทักษะ 2) การอบรม/การประชุมสัมมนา/การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) การศึกษาดูงาน 4) การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง 5) การเข้าศึกษาต่อ 6) การนิเทศติดตาม 7) กระบวนการ PLC 8) การจัดประกวด หรือการจัดกิจกรรมอื่นๆ ในส่งเสริมการพัฒนาทักษะ 9) การติดตามและประเมินผล **ด้านที่ 4** ทักษะการบริหารจัดการดูแลและปกครองชั้นเรียน มีวิธีการในการพัฒนาทักษะดังนี้ 1) ฝ่ายบริหารโดยผู้บริหาร กำหนดนโยบาย จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนงบประมาณ แผนปฏิบัติการประจำปี โดยจัดทำโครงการรองรับการพัฒนาทักษะ 2) การอบรม/การประชุมสัมมนา/การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) การศึกษาดูงาน 4) การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง 5) การนิเทศติดตาม 6) กระบวนการ PLC 7) การจัดประกวด หรือการจัดกิจกรรมอื่นๆ ในส่งเสริมการพัฒนาทักษะ 8) การติดตามและประเมินผล **ด้านที่ 5** ทักษะการพัฒนาตนเองและการพัฒนาทางวิชาชีพ เรียน มีวิธีการในการพัฒนาทักษะ ดังนี้ 1) ฝ่ายบริหารโดยผู้บริหาร กำหนดนโยบาย จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนงบประมาณ แผนปฏิบัติการประจำปี โดยจัดทำโครงการรองรับการพัฒนาทักษะ 2) การอบรม/การประชุมสัมมนา/การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง 4) การนิเทศติดตาม 5) ผู้บริหารให้การเสริมแรง รวมถึงขวัญกำลังใจแก่ครู 6) กระบวนการ PLC 7) การจัดประกวด หรือการจัดกิจกรรมอื่นๆ ในส่งเสริมการพัฒนาทักษะ 8) การติดตามและประเมินผล **ด้านที่ 6** ทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือกันกับผู้เรียน มีวิธีการในการพัฒนาทักษะดังนี้ 1) ฝ่ายบริหารโดยผู้บริหาร กำหนดนโยบาย จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนงบประมาณ แผนปฏิบัติการประจำปี โดยจัดทำโครงการรองรับการพัฒนาทักษะ 2) การอบรมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือกันกับผู้เรียน 3) การศึกษาดูงาน 4) การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง 5) การนิเทศติดตาม 6) กระบวนการ PLC 7) การติดตามและประเมินผล **ด้านที่ 7** ทักษะการสื่อสารกับผู้เรียน มีวิธีการในการพัฒนาทักษะดังนี้ 1) ฝ่ายบริหารโดยผู้บริหาร กำหนดนโยบาย จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนงบประมาณ แผนปฏิบัติการประจำปี โดยจัดทำโครงการรองรับการพัฒนาทักษะ 2) การอบรม/การประชุมสัมมนา/การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง 4) การนิเทศติดตาม 5) กระบวนการ PLC 6) การติดตามและประเมินผล **ด้านที่ 8** ทักษะการบูรณาการเชื่อมโยงการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีวิธีการในการพัฒนาทักษะดังนี้ 1) ฝ่ายบริหารโดยผู้บริหาร กำหนดนโยบาย จัดทำแผนพัฒนา 2) การอบรม/การประชุมสัมมนา/การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) การศึกษาดูงาน 4) การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง 5) การนิเทศติดตาม 6) กระบวนการ PLC 7) การจัดนิทรรศการวิชาการ หรือ ตลาดวิชาการ 8) การติดตามและประเมินผล **ด้านที่ 9** ทักษะความเป็นโลกาภิวัตน์และพัฒนานวัตกรรม มีวิธีการในการพัฒนาทักษะดังนี้ 1) ฝ่ายบริหารโดย

ผู้บริหาร กำหนดนโยบาย จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนงบประมาณ แผนปฏิบัติการประจำปี โดยจัดทำ
โครงการรองรับการพัฒนาทักษะ 2) การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะการพัฒนานวัตกรรมสำหรับครู
3) การศึกษาดูงาน 4) การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง 5) การนิเทศติดตาม 6) กระบวนการ PLC 7) การให้มีจัด
ประกวดสื่อนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ แนวคิดใหม่ เรื่องใหม่ๆ ของครู 8) การติดตามและ
ประเมินผล และด้านที่ 10 ทักษะการประเมินผลและประเมินตามสภาพจริง มีวิธีการในการพัฒนาทักษะดังนี้
1) ฝ่ายบริหารโดยผู้บริหาร กำหนดนโยบาย จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนงบประมาณ แผนปฏิบัติการ
ประจำปี โดยจัดทำโครงการรองรับการพัฒนาทักษะ 2) การอบรม/การประชุมสัมมนา/การอบรมเชิง
ปฏิบัติการ 3) การศึกษาดูงาน 4) การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง 5) การนิเทศติดตาม 6) กระบวนการ PLC 7)
การจัดให้มีการประกวดวิธีและเครื่องมือการวัดผลประเมินผลของครู 8) การเปิดตลาดวิชาการ หรือการจัด
มหกรรมวิชาการ นิทรรศการวิชาการ 9) การติดตามและประเมินผล

3. การนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร
นครศรีธรรมราช พบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร
นครศรีธรรมราช ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับ
ครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช มีทักษะครูในอนาคตในการพัฒนาจำนวน 10 ทักษะ ได้แก่ มี
ความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม และมีความเป็นประโยชน์ ทุกองค์ประกอบ และมีข้อเสนอแนะรายละเอียด
แต่ละประเด็นดังนี้ 1.ทักษะทางเทคโนโลยีและการเป็นพลเมืองดิจิทัล 2.ทักษะการคิด 3.ทักษะความรู้และการ
สอน 4.ทักษะการบริหารจัดการดูแลและปกครองชั้นเรียน 5.ทักษะการพัฒนาตนเองและการพัฒนาทาง
วิชาชีพ 6.ทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือกันกับผู้เรียน 7.ทักษะการสื่อสารกับผู้เรียน 8.ทักษะการบูรณาการ
เชื่อมโยงการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง 9.ทักษะความเป็นโลกาภิวัตน์และพัฒนานวัตกรรม 10.
ทักษะการประเมินผลและประเมินตามสภาพจริง ซึ่งในแต่ละทักษะมีวิธีการในการพัฒนาทักษะดังนี้ 1) ฝ่าย
บริหารโดยผู้บริหาร กำหนดนโยบาย จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนงบประมาณ แผนปฏิบัติการประจำปี
จัดทำโครงการรองรับการพัฒนา 2) การอบรม/การประชุมสัมมนา/การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) การศึกษาดู
งาน 4) การเข้าศึกษาต่อ 5) การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง 6) การนิเทศติดตาม 7) การประชุมครู การประชุม
หัวหน้าฝ่าย หัวหน้าสายชั้น 8) กระบวนการ PLC 9) ผู้บริหาร 10) การจัดให้มีการแข่งขันผลงานทางวิชาการ
11) การติดตามและประเมินผล โดยแนวทางมีองค์ประกอบดังนี้ 1) ชื่อแนวทาง 2) หลักการและเหตุผล 3)
วัตถุประสงค์ 4) แนวทางการพัฒนาทักษะ และ 5) การติดตามและประเมินผล โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า
มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์ เพราะแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคต
สำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช สามารถใช้ในการดำเนินการพัฒนาทักษะครูในอนาคต
สำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชได้ดี เป็นแนวทางให้ฝ่ายบริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้
ในการวางแผนและการดำเนินงาน และครูได้รับการพัฒนาทักษะจนมีคุณภาพ ตลอดจนนำไปเผยแพร่
องค์ความรู้และขยายสู่โรงเรียนอื่น ๆ หรือสังกัดอื่น

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร
นครศรีธรรมราช ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร
นครศรีธรรมราช พบว่า สภาพทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชจาก
การใช้แบบสอบถาม พบว่า สภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพทักษะที่สูงสุด ได้แก่ ทักษะการบริหาร

จัดการดูแลและปกครองชั้นเรียน รองลงมาเป็น ทักษะความรู้และการสอน และสภาพทักษะที่ต่ำสุด ได้แก่ ทักษะการบูรณาการเชื่อมโยงการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง จากการสัมภาษณ์ พบว่า สภาพทักษะครูในอนาคตครูส่วนใหญ่มีการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง เพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงและช่วยในการจัดการเรียนการสอน กระบวนการพัฒนาทักษะ โดยจัดให้มีการอบรมให้กับครู การส่งครูไปเข้าร่วมการอบรม ส่งเสริมให้ครูได้รับการเข้าการศึกษาต่อ ครูมีการพัฒนาตนเอง มีการนิเทศติดตาม และส่งเสริมกระบวนการ PLC มีปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทักษะ คือ มีการอบรมมีน้อย การขาดการพัฒนาทักษะบางทักษะของครูทั้งรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ การขาดแคลนงบประมาณ เครื่องมือ และสื่อเทคโนโลยีต่างๆ ในการส่งเสริมการพัฒนา ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขปัญหา คือผู้บริหารควรมีนโยบายในการส่งเสริมทักษะ ให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะครู การสนับสนุนงบประมาณในการจัดการอบรม การจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ ในการส่งเสริมการพัฒนา และการให้การเสริมแรงแก่ครู ซึ่งจากผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่า ครูส่วนใหญ่มีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา พัฒนาตนเองอยู่เสมอ ทั้งในด้านความรู้ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อุทิศตน การสอน และพัฒนาวิชาชีพของตนอยู่เสมอ ทั้งในเรื่องของมาตรฐานวิชาชีพ การเลื่อนวิทยฐานะ โดยการเข้ารับการอบรมสัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ การทำวิจัยในชั้นเรียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนวิชาชีพ และครูมีการติดตามและประเมินผลอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบย์ยา (Bayar, 2014) ได้ทำการวิจัยเรื่ององค์ประกอบของกิจกรรมพัฒนาประสิทธิผลความเชี่ยวชาญ ในรูปแบบข้อสัญญาทัศนคติของครู จากการศึกษาครูประถมศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศตุรกี ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของกิจกรรมพัฒนาความเชี่ยวชาญของครู คือ 1.ความต้องการคงอยู่ของอาชีพครู 2. ความต้องการคงอยู่ของโรงเรียน 3.ความสัมพันธ์ของครูในการออกแบบ/วางแผนกิจกรรมพัฒนาความเชี่ยวชาญ 4.กิจกรรมที่เปิดโอกาสการมีส่วนร่วม 5.ระยะเวลาของความตกลง และ 6. ครูผู้มีความรู้สูง และ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา นาราศี (2564) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ สำหรับครูประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาพบว่า สภาพที่เป็นอยู่จริงของการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 สำหรับครูประถมศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก แนวทางการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 สำหรับครูประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี ได้แก่ 1) ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน 2) ส่งเสริมการสื่อสารการใช้ภาษาอังกฤษในสถานศึกษาเป็นภาษาที่สอง 3) ส่งเสริมทักษะชีวิตการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการแก้ปัญหาผ่านกระบวนการ PLC 4) ให้ความรู้การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและเชื่อถือได้และการรับมือจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ และ 5) ส่งเสริมทักษะการทำงานร่วมกันทั้งในทีมและนอกทีม

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช พบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชนั้น ประกอบด้วยทักษะจำนวน 10 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะทางเทคโนโลยีและการเป็นพลเมืองดิจิทัล 2) ทักษะการคิด 3) ทักษะความรู้และการสอน 4) ทักษะการบริหารจัดการดูแลและปกครองชั้นเรียน 5) ทักษะการพัฒนาตนเองและการพัฒนาทางวิชาชีพ 6) ทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือกันกับผู้เรียน 7) ทักษะการสื่อสารกับผู้เรียน 8) ทักษะการบูรณาการเชื่อมโยงการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง 9) ทักษะความเป็นโลกาภิวัตน์และพัฒนานวัตกรรม 10) ทักษะการประเมินผลและประเมินตามสภาพจริง ซึ่งในแต่ละทักษะมีวิธีการในการพัฒนาทักษะ ได้แก่ 1) ฝ่ายบริหารกำหนดนโยบาย จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนงบประมาณ แผนปฏิบัติการประจำปี 2) การอบรม/การประชุมสัมมนา/การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) การศึกษาดูงาน 4) การเข้าศึกษาต่อ 5) การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง 6) การนิเทศติดตาม 7) การประชุมครู

การประชุมหัวหน้าฝ่าย หัวหน้าสายชั้น 8) กระบวนการ PLC 9) ผู้บริหารให้นโยบายหรือให้โจทย์ในการทำงานเพื่อการแก้ ปัญหาต่างๆ 10) การจัดให้มีการแข่งขันผลงานของครูและเด็กนักเรียน การจัดประกวดต่างๆ การจัดนิทรรศการวิชาการหรือตลาดวิชาการ 11) การติดตามและประเมินผล ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ในปัจจุบันเป็นยุคที่เปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ครูต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะที่จำเป็นทั้ง 10 ทักษะ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งครูจะเป็นผู้สอนอย่างเดียวไม่ได้ แต่ต้องให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง และในขณะเดียวกันต้องมีทักษะในการทำหน้าที่ครู โดยครูจะออกแบบการเรียนรู้ ฝึกฝนให้ตนเอง และอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง บูรณาการทั้งด้านศาสตร์ต่างๆ และบูรณาการการเรียนในห้องเรียน และชีวิตจริง โดยครูจะต้องผ่านการพัฒนาทักษะครูเพื่อเพิ่มพูนทักษะและประสิทธิภาพการทำงาน โดยวิธีการพัฒนาทักษะต่างๆ ทั้ง 11 วิธี ที่เหมาะสมกับทักษะนั้น ๆ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพจัดการศึกษาของโรงเรียน และส่งผลกระทบต่อคุณภาพของนักเรียนและคุณภาพการศึกษาของประเทศ ซึ่งแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชทั้ง 10 ทักษะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสมุห์นริศ นรินโท (เช่น้ำ) (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาครูให้เกิดทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 คือ 1) ปฏิรูปวิธีการพัฒนาครูให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) ส่งเสริมความรู้และการพัฒนาครูตามความต้องการ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พจนีย์ มั่งคั่ง และ กัญญา เอี่ยมพญา (2563) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู ได้แก่ การพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ๆ ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานเชิงนวัตกรรมเชิงระบบ สนับสนุนครูใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายและสร้างสรรค์ นำสื่อนวัตกรรม มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การผลิตสื่อ นวัตกรรม และเสนอผลงานนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ พัฒนาครูเกี่ยวกับการสนทนา การเขียน และการสื่อสารอื่นๆอย่างหลากหลาย ควรส่งเสริมให้ครูใช้ช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการจัดการเรียนการสอน การแก้ไขปัญหาตลอดจนการสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ควรส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ทุกระดับชั้นและทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดหาสื่อเทคโนโลยีตามความเหมาะสมและเพียงพอ ควรพัฒนาคุณภาพครู ให้มีความรู้ ความสามารถ มีความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ มีมาตรฐานทัดเทียมกับนานาประเทศ

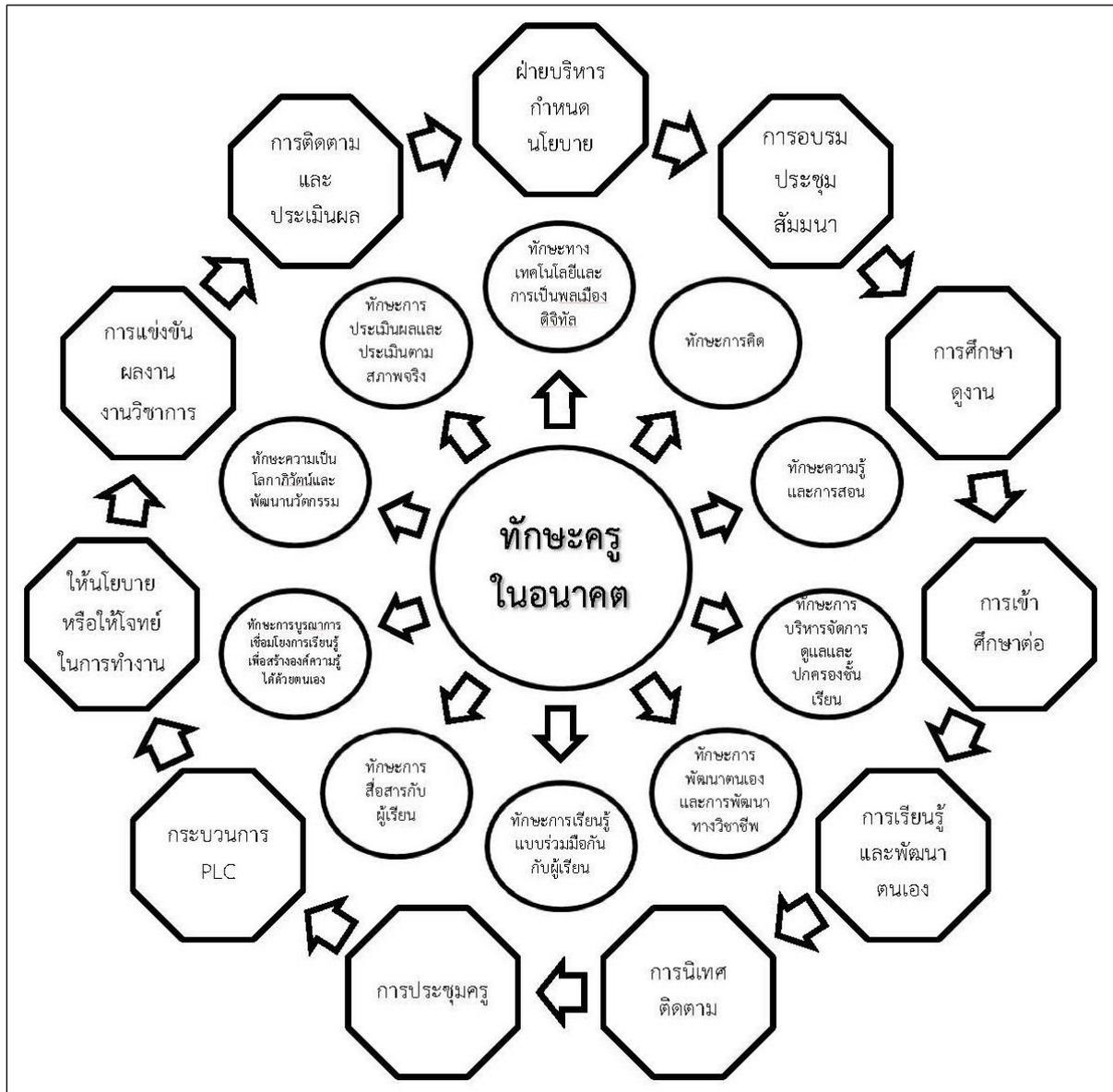
วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช มีทักษะครูในอนาคตในการพัฒนา จำนวน 10 ทักษะ และมีวิธีการในการพัฒนาทักษะ จำนวน 11 วิธี โดยแนวทางมีองค์ประกอบดังนี้ 1) ชื่อแนวทาง 2) หลักการและเหตุผล 3) วัตถุประสงค์ 4) แนวทางการพัฒนาทักษะ และ 5) การติดตามและประเมินผล โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ามีเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์ เพราะแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช สามารถใช้ในการดำเนินการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชได้ดี เป็นแนวทางให้ฝ่ายบริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้ในการวางแผนและการดำเนินงาน และครูได้รับการพัฒนาทักษะจนมีคุณภาพตลอดจนนำแนวทางไปเผยแพร่องค์ความรู้และขยายสู่โรงเรียนอื่น ๆ หรือสังกัดอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของ สุริยาพร นพกรเศรษฐกุล (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการศึกษาพบว่า ควรตระหนักให้ครูเห็นคุณค่าและความสำคัญของกิจกรรม PLC (Professional learning community) และจัดให้มีกิจกรรม PLC อย่างสม่ำเสมอโดยสร้างเวทีให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากความสำเร็จที่เกิดจากผลงานของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง สร้างพื้นที่ในโลกออนไลน์ให้กับตนเองผ่าน Google applications ที่เรียกว่า Sites และจัดให้มีนโยบายการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูสารกิจไพศาล (ณัฐวุฒิ ปิยบุตโต) (2561) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาทักษะของครูในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ของวัดในเขตการปกครองคณะสงฆ์ ภาค 1 ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการพัฒนาทักษะครู คือ 1) การเรียนรู้ด้วยตนเอง 2) การฝึกอบรม 3) การศึกษาดูงาน 4) การศึกษาต่อ 5) การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาการ 6) การแลกเปลี่ยนครูอาจารย์ระหว่างสถาบันฝึกอบรมกับสถานศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาทักษะของครู พบว่า มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะครูในโรงเรียนศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์เพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ศูนย์กลางการจัดกิจกรรมของชุมชนและศูนย์กลางการส่งเสริมอาชีพของชุมชน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งไว้เป็นข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยชื่อว่า “แนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช” โดยขอขยายในการพัฒนาทักษะครูในอนาคต มีด้วยกัน 10 ทักษะ ได้แก่ 1.ทักษะทางเทคโนโลยีและการเป็นพลเมืองดิจิทัล 2.ทักษะการคิด 3.ทักษะความรู้และการสอน 4.ทักษะการบริหารจัดการดูแลและปกครองชั้นเรียน 5.ทักษะการพัฒนาตนเองและการพัฒนาทางวิชาชีพ 6. ทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือกันกับผู้เรียน 7.ทักษะการสื่อสารกับผู้เรียน 8.ทักษะการบูรณาการเชื่อมโยงการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง 9.ทักษะความเป็นโลกาภิวัตน์และพัฒนานวัตกรรม 10.ทักษะการประเมินผลและประเมินตามสภาพจริง โดยผสมกับวิธีการพัฒนาทักษะของครูในอนาคต มีด้วยกัน 11 วิธีการ ได้แก่ 1.ฝ่ายบริหารกำหนดนโยบาย จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนงบประมาณ แผนปฏิบัติการประจำปี 2. การอบรม/การประชุมสัมมนา/การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3.การศึกษาดูงาน 4.การเข้าศึกษาต่อ 5.การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง 6.การนิเทศติดตาม 7.การประชุมครู การประชุมหัวหน้าฝ่าย หัวหน้าสายชั้น 8.กระบวนการ PLC 9.ผู้บริหารให้นโยบายหรือให้โจทย์ในการทำงานเพื่อการแก้ปัญหาต่าง ๆ 10.การจัดให้มีการแข่งขันผลงานของครูและเด็กนักเรียน การจัดประกวดต่าง ๆ การจัดนิทรรศการวิชาการหรือตลาดวิชาการ 11.การติดตามและประเมินผล เพื่อให้ขอขยายแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ทั้ง 10 ทักษะ บรรลุวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ดังแผนภาพดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2 โมเดลแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. แนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตจากการศึกษา มีหลายทักษะ และหลายวิธีการในการพัฒนาทางสำนักการศึกษา หรือ ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตไปปรับใช้ในการพัฒนาทักษะให้แก่ครูในสังกัด โดยให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ครู และนักเรียนของโรงเรียนแต่ละโรงเรียน

2. ในการพัฒนาทักษะให้กับครูในทุก ๆ ทักษะ ควรจะต้องมีกระบวนการติดตามและประเมินผลเป็นกระบวนการสุดท้ายโดยฝ่ายบริหารหรือผู้ที่รับผิดชอบ เพื่อจะได้ทราบถึงผลในการพัฒนาทักษะของครู และเป็นการติดตามและประเมินผลถึงกระบวนการในการพัฒนา ปัญหาและอุปสรรค เพื่อการปรับปรุงพัฒนาและแก้ไขจุดบกพร่องในการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

3. หน่วยงานต้นสังกัดหรือ โรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ สามารถนำแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะครูของหน่วยงานสังกัดของตนหรือโรงเรียนในสังกัดของตนเอง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีและการเป็นพลเมืองดิจิทัลสำหรับครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะครูในอนาคต
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบในการพัฒนาทักษะครูในอนาคต
4. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาค้นคว้าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะของครูในโรงเรียนทุก ๆ สังกัด
5. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาประสิทธิภาพของโรงเรียนที่นำแนวทางการพัฒนาทักษะครูในอนาคตสำหรับครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราชไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- ปรีชา นาราตี. “แนวทางการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 สำหรับครูประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี”. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2564.
- พจนีย์ มั่งคั่ง. และกัญญา เอี่ยมพญา. “แนวทางการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1”. *มนุษยสังคมปริทัศน์*. ปีที่ 22 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2563): 120.
- พระครูสารกิจไพศาล (ณัฐวุฒิ ปิยปุตโต). “รูปแบบการพัฒนาทักษะของครูในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ของวัดในเขตการปกครองคณะสงฆ์ ภาค 1”. *ดุสิตนิพนธ์พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2561.
- พระสมุห์นริศ นรินโท (แซ่น้ำ). “การพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21”. *ดุสิตนิพนธ์พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2561.
- ภาสกร เรืองรอง, ประหยัด จิระวงพงค์, วณิชชา แม่นยา, วิลาวัลย์ สมยาโรน, ศรีธัญ หมื่นเดช และชไมพร ศรีสุราช. “เทคโนโลยีการศึกษากับครูไทยในศตวรรษที่ 21”. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, ปีที่ 5 ฉบับพิเศษ (พฤษภาคม 2556): 195 - 205.
- ราชกิจจานุเบกษา. “แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)”. *ราชกิจจานุเบกษา* 138 กุมภาพันธ์ 2564.
- วรลักษณ์ คำหว่าง. “แนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก”. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*. ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2560): 129.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. *การพัฒนาวิชาชีพครูสู่ยุคปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.dla.go.th /upload/ebook/column/2012/7/1860_5273.pdf [30 กรกฎาคม 2565].

- สุริยา ฮ่องเสนาะ. *บทบาทของครูไทยในศตวรรษที่ 21*. [ออนไลน์]. https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/download/article/article2015_04011_02120.pdf [30 กรกฎาคม 2565].
- สุริยาพร นพกรเศรษฐกุล. “ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18”. *งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2561.
- Bayar, A. “The Components of Effective Professional Development Activities in Terms of Teachers’ Perspective”. *International Online Journal of Educational Sciences*. Vol.6 No.2 (2014): 319-327..